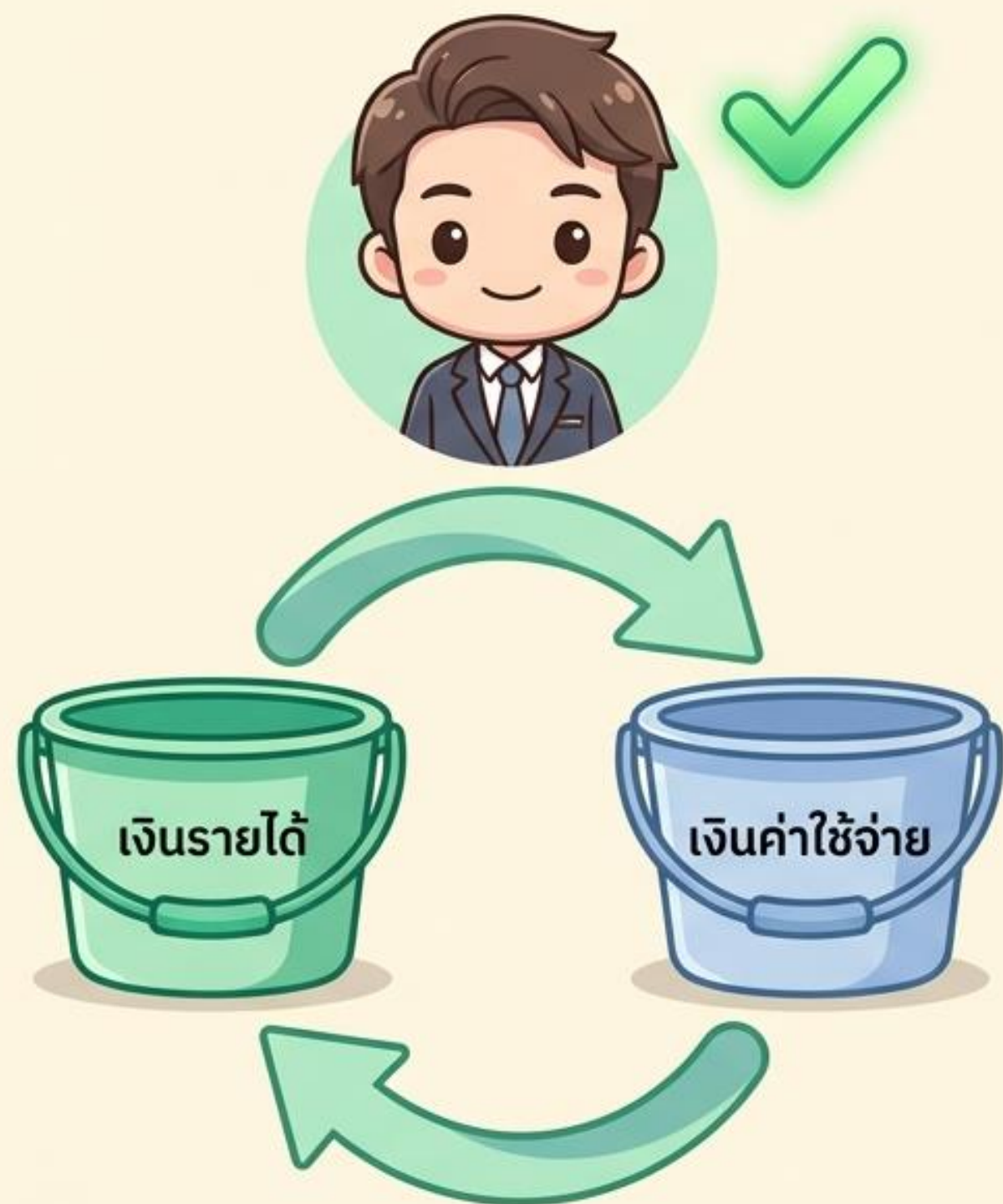

เงิน 3 ประเภทของหน่วยงานราชการ

เงินงบประมาณ / เงินนอกงบประมาณ / รายได้แผ่นดิน

ภาคเอกชน

ภาครัฐ

เพราะระบบราชการมี 'เงิน 3 ก้อน' ที่กฎหมายแยกไว้ชัดเจน ห้ามใช้ปนกันเด็ดขาดค่ะ!

ทำไมต้องแยกเงินเป็น 3 ก้อน?

เงินทุกบาทของรัฐต้องอยู่ในการควบคุม

ก่อนที่ 1: เงินงบประมาณ (Budget)

เจ้าของ:

รัฐ (ผ่านสภาฯ)

ที่มา:

พรบ.งบประมาณรายจ่ายประจำปี

การเบิกจ่าย:

ผ่านระบบ GFMIS

มีวันหมดอายุ! (1 ต.ค. – 30 ก.ย.)
ใช้ไม่หมดต้องคืนคลัง (เว้นแต่ขอเบิกเหลื่อมปี)

ผูกพันเร็วที่สุด! (Encumbrance เริ่มตั้งแต่ออก PO)

◆ ก่อนที่ 2: เงินนอกงบประมาณ (Non-Budget) ◆

STAT	
เจ้าของ:	หน่วยงาน (ภายใต้กฎหมายเฉพาะ)
ที่มา:	รายได้พิเศษ / เงินบริจาค / เงินกองทุน
การเบิกจ่าย:	ระบบของกองทุน + GFMIS

เหลือเก็บไว้ใช้ได้!

ไม่มีรอบปีงบประมาณบังคับ ไม่ต้องส่งคลัง

ไม่ใช่เงินใช้ตามใจ!

ต้องใช้ตามระเบียบเฉพาะของแต่ละประเภทเงินเท่านั้น
สตง. ตรวจสอบเข้มงวด

ก่อนที่ 3: เงินรายได้แผ่นดิน (State Revenue)

STAT	
เจ้าของ:	รัฐ (เงินคงคลัง)
ที่มา:	ค่าธรรมเนียม / ค่าปรับ / ภาษี
การเบิกจ่าย:	ไม่มีการเบิก นำส่งอย่างเดียว

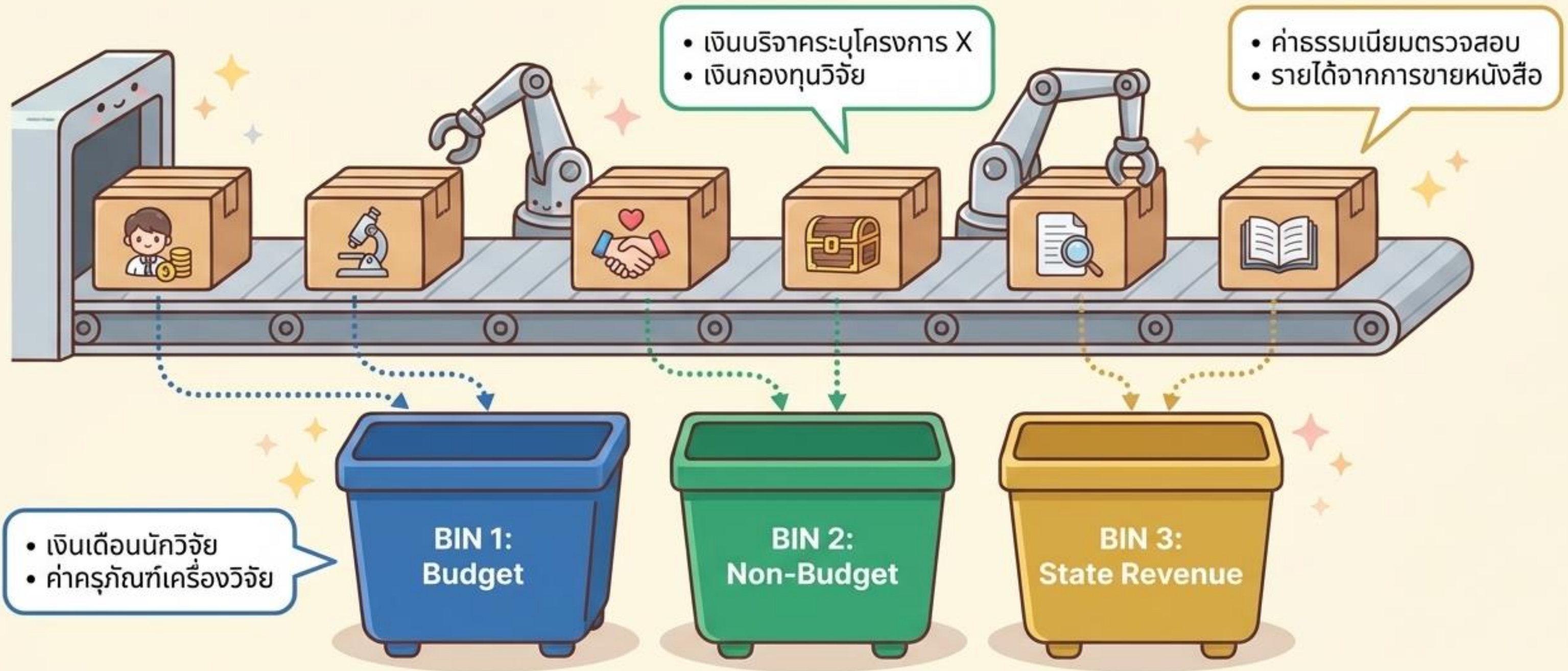
ห้ามใช้เอง! ต้องส่งคลังทันที

หากหน่วยงานต้องการใช้เงินก่อนนี้
ต้องตั้งงบประมาณขออนุมัติในปีถัดไป
(กลายเป็นเงินก้อนที่ 1)

สรุปเปรียบเทียบ 3 ก้อน (The Ultimate Cheat Sheet)

	 งบประมาณ	 นอกงบประมาณ	 รายได้แผ่นดิน
การใช้รอบปี	ใช้ในปีงบ	ตามระเบียบ	ส่งคลังทันที
เงินเหลือ ทำอะไร?	คืนคลัง	เก็บใช้ต่อ	ส่งหมด 100%
การผูกพันงบ	ผูกพันตั้งแต่ PO	แล้วแต่กองทุน	ไม่มี
บัญชีควบคุม	แยกบัญชี ควบคุมแยกกันเด็ดขาด!		

กรณีศึกษา: ศูนย์วิจัย (Where does the money go?)

คำถามยอดฮิต & สิ่งที่ทำ! (Red Flags ทางวินัยการเงิน)

ขอยืมเงินก้อน 2
ไปจ่ายก้อน 1 ก่อนได้ไหม?

ไม่ได้! แต่ละก้อนมี
Control Account แยกกัน
การยืมข้ามก้อนคือ **Red Flag**
สำคัญที่ สตง. ตรวจสอบพบทันที

หน่วยงานเราออกบริการใหม่
หารายได้เอง เามาพัฒนา
องค์กรเลยสิ!

เช็คกฎหมายจัดตั้งก่อน!
รายได้ส่วนใหญ่ถือเป็น
'**รายได้แผ่นดิน**' (ก้อน 3) ต้องส่งคลัง
เก็บไว้ใช้เองไม่ได้เด็ดขาด

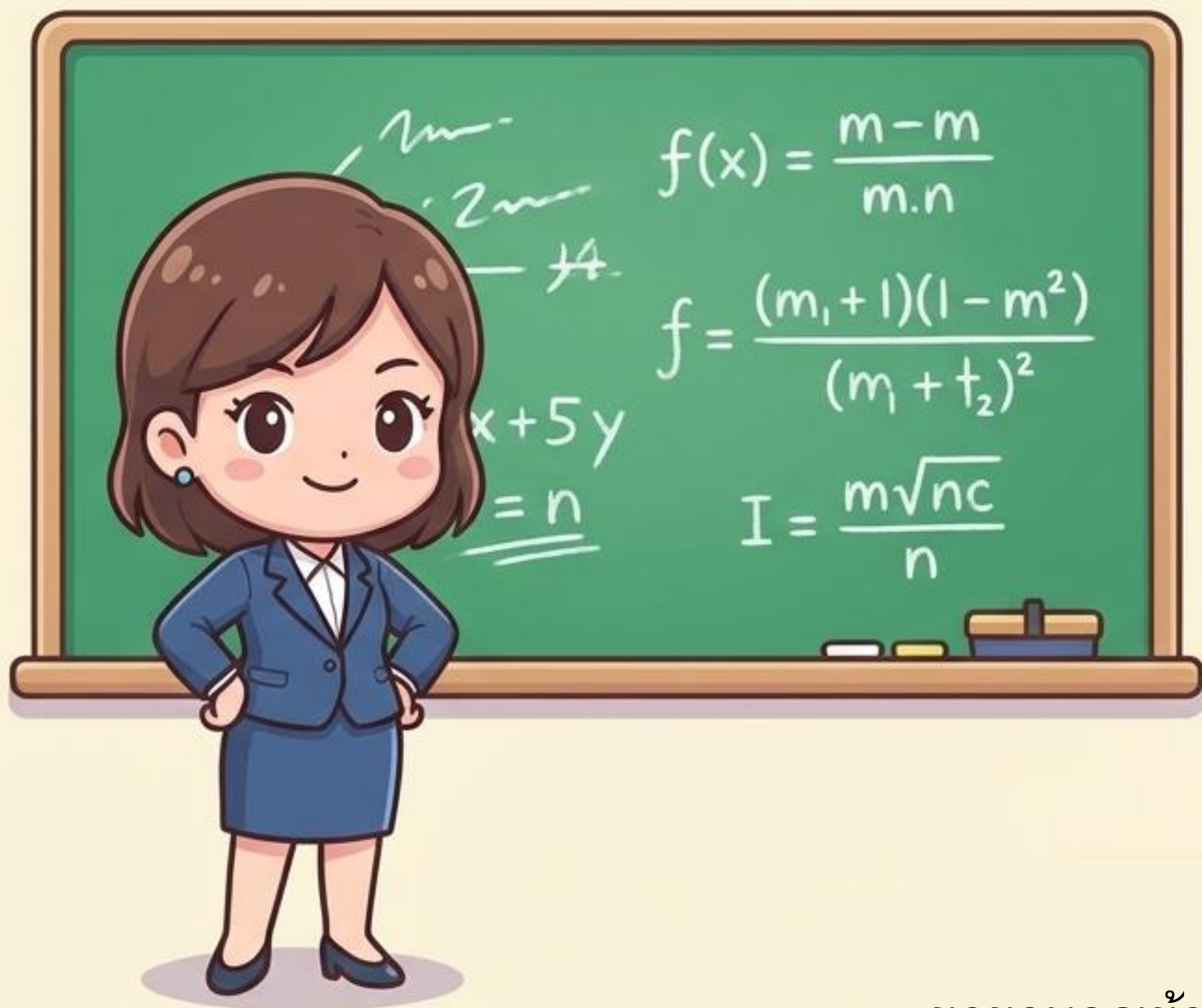
ทำไมระบบบัญชีเอกชนทั่วไปถึง **พัง** เมื่อเจองบราชการ?

- ⚠ ระบบเอกชนออกแบบมาให้มี 1 Fund (คิดเป็นเงินก้อนเดียวแบบบริษัท)
- ⚠ ไม่มีสถาปัตยกรรม Multi-Fund Accounting รองรับการแยก 3 ก้อน
- ⚠ ไม่สามารถเชื่อมต่อกับโครงสร้าง GFMIS ของกรมบัญชีกลางได้

“ต้องตั้งโครงสร้างแยกระบบ 3 ก้อนตั้งแต่ Day 1... หากใช้ระบบผิดแล้วมาแก้ทีหลัง **ยากและเสี่ยงมาก!**”

3 ประโยคที่ผู้บริหารต้องจำ!

3 ก้อน = 3 กฏ

ใช้คนละกฎหมาย บัญชีคนละเล่ม
Report คนละตัว ห้ามปนกันเด็ดขาด

เก็บเงิน $\neq$ มีเงินใช้

เงินที่เก็บได้ส่วนใหญ่คือ รายได้แผ่นดิน
ต้องส่งคลัง ใช้เองไม่ได้

ระบบต้องใช้ตั้งแต่แรก

ERP ภาครัฐต้องรองรับ Multi-Fund
แยกระบบ 3 ก้อนตั้งแต่โครงสร้าง

จัดทำโดย

นางวรรณกร เมธาพิชิตกุล
เจ้าหน้าที่งานการเงินและบัญชีชำนาญงาน

และ

นางสาววราภรณ์ ภู่อะหงษ์
นักวิชาการการเงินและบัญชี

เรียบเรียงข้อมูล NotebookLM